
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu

**REFERAT NA
NARADĘ PROJEKTU PLANU**

Nadleśnictwo Dąbrowa

Obręby: Dąbrowa, Laskowice

Wykonawca:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Olsztynie**

1. WSTĘP.....	5
2. STwierdzenie zgodności wykonywanych prac z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi rozporządzeniami, instrukcjami i ustaleniami KZP.....	6
2.1. Prace geodezyjne.....	6
2.2. Prace urządzeniowe.....	6
2.2.1. Podział powierzchniowy.....	7
2.2.2. Prace glebowo – siedliskowe i fitosocjologiczne.....	7
2.2.3. Klasyfikacja użytków rolnych.....	8
2.2.4. Prace taksacyjne.....	8
3. WYNIKI PRAC INWENTARYZACYJNYCH, OBRAZUJĄCE OBECNY STAN LASU NA TLE PRZYRODNICZYCH WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ.....	10
3.1. Warunki przyrodnicze.....	10
3.1.1. Regionalizacja przyrodniczo – leśna.....	10
3.1.2. Warunki klimatyczne.....	12
3.1.3. Siedliskowe typy lasu.....	12
3.1.4. Charakterystyka najważniejszych gatunków drzew	15
3.1.5. Nasiennictwo i selekcja.....	17
3.1.6. Uszkodzenia natury biotycznej i abiotycznej.....	18
3.1.7. Występujące plantacje.....	19
3.1.8. Grunty leśne niezalesione.....	19
3.1.9. Szkółki leśne.....	19
3.2. Warunki ekonomiczne.....	19
3.3. Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych.....	21
4. PROPOZYCJA GOSPODARKI LEŚNEJ NA PRZYSZŁY OKRES GOSPODARCZY	25
4.1. Stan posiadania.....	25
4.2. Podział według dominujących funkcji lasów.....	27
4.2.1. Rezerваты	27
4.2.2. Lasy ochronne.....	27
4.3. Podział na gospodarstwa.....	28
4.4. Wieki rębności	29
4.5. Projektowany etat użytkowania rębego oraz orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego.....	30

4.5.1. Obliczone i proponowane etaty użytkowania rębego w gospodarstwach	29
4.5.2. Proponowana orientacyjna wielkość użytkowania przedrębego.....	32
4.5.3. Użytkowanie główne.....	32
4.5.4. Drzewostany bez wskazań gospodarczych.....	32
4.6. Wytyczne w zakresie użytkowania rębego i przedrębego.....	34
4.7. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej.....	36
4.8. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego.....	38
4.9. Wytyczne w zakresie ochrony lasu.....	38
4.10. Ochrona przeciwpożarowa.....	39
4.11. Potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji wodnych.....	40
4.12. Lasy nadzorowane.....	40
4.13. Zestawienie operatu urządzenia lasu.....	41

1. WSTĘP

Posiedzenie Narady Projektu Planu ma na celu dokonanie analizy i oceny gospodarki przeszłej na podstawie sprawozdania nadleśniczego oraz omówienie i uzgodnienie projektu planu przed jego zatwierdzeniem.

Szósta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Dąbrowa została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie na podstawie Umowy Nr 1EI.270.1.2.2024/01, zawartej pomiędzy BULiGL oddział w Gdyni a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Toruniu.

2. STWIERDZENIE ZGODNOŚCI WYKONYWANYCH PRAC Z PRZEPISAMI PRAWNYMI ORAZ OBOWIĄZUJĄCYMI ROZPORZĄDZENIAMI, INSTRUKCJAMI I USTALENIAMI NW I NU.

2.1. Prace geodezyjne

Całość dokumentacji kartograficznej opracowana została zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu z 2023 roku, ustanowioną Zarządzeniem Nr 116 DGLP z dnia 14.12.2023 r. Przed przystąpieniem do prac terenowych przeprowadzono analizę porównawczą danych zawartych w SILP z danymi z Ewidencji Gruntów i Budynków. Przeanalizowano przebieg granic działek i użytków na podstawie SLMN i ortofotomapy.

Nadleśnictwo Dąbrowa nie posiada gruntów we współwłasnościach.

Do planu urządzenia lasu przyjęto stan posiadania na 1 stycznia 2027 r.

2.2. Prace urządzeniowe

Prace urządzeniowe wykonała pracownia urządzeniowa BULiGL Oddział w Olsztynie, w oparciu o Ustawę o lasach z dnia 28.09.1991 r. Ustawę z dnia 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Rozporządzenie MŚ z 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, a także zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu z 2023 r., Zasadami hodowli lasu z 2023 r., Instrukcją ochrony lasu z 2023 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 r., rozporządzeniami Ministra właściwego do spraw Środowiska i zarządzeniami Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych oraz wytycznymi NW i NU.

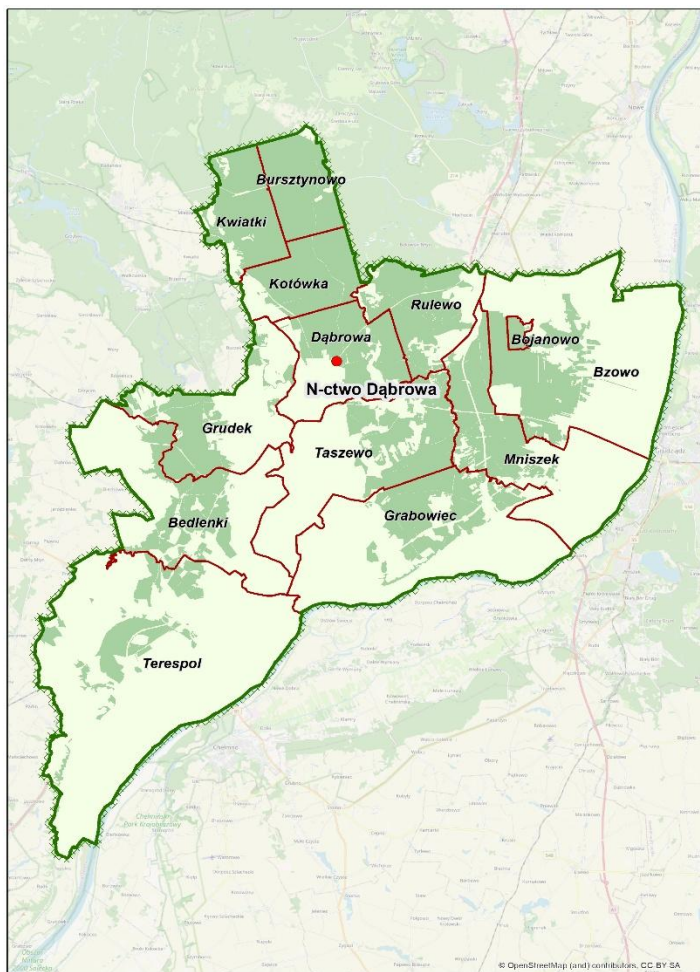
Prace terenowe rozpoczęto w marcu 2025 r. i zakończono w kwietniu 2026 r. Po zakończeniu prac terenowych uzgodniono opisy taksacyjne oraz wskazania gospodarcze dla każdego wydzielenia i sporządzono protokoły do w/w uzgodnień.

Wykonano test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych. Komisja przyjęła wyniki kontroli. Końcowy odbiór terenowych prac urządzeniowych nastąpił w dniu 9 lipca 2026 r.

Wszystkie zamieszczone tabele i zestawienia dotyczące planu sporządzono według stanu na 1 stycznia 2027 r.

2.2.1. Podział powierzchniowy

Podział na leśnictwa został przyjęty zgodnie z decyzją Nadleśniczego. Z dniem 1.01.2027 r. zlikwidowane zostanie leśnictwo Czernik Świecki, a powierzchnia leśnictwa Bojanowo, w skład którego wchodzi szkółka leśna, została zredukowana do 140,61 ha. W trakcie prac terenowych zinwentaryzowano znaki podziału powierzchniowego (słupki oddziałowe) i sporządzono mapę ich lokalizacji.

Mapa podziału na leśnictwa

2.2.2. Prace glebowo-siedliskowe i fitosocjologiczne

W trakcie prac terenowych wykorzystano operat glebowo-siedliskowy opracowany wg stanu na 1.01.2017 r. przez BULiGL Oddział w Gdyni oraz opracowanie fitosocjologiczne wykonane dla Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Bory Tucholskie”.

2.2.3. Klasyfikacja użytków rolnych

Klasyfikację użytków rolnych przyjęto zgodnie z EGiB.

Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją a stanem na gruncie stwierdzone podczas prac terenowych zostały zgłoszone Nadleśnictwu. Wykaz został zaakceptowany przez Nadleśniczego.

Służby Nadleśnictwa dokonały przeglądu gruntów rolnych pod kątem możliwości ich zalesienia. W nadchodzącym dziesięcioleciu nie planuje się zalesień.

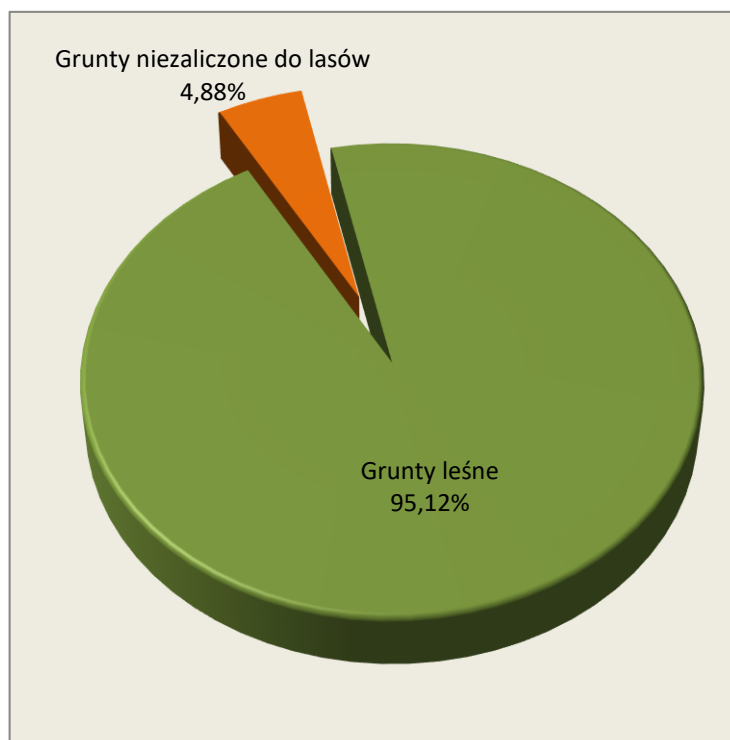
2.2.4. Prace taksacyjne

Prace taksacyjne wykonane zostały przez BULiGL Oddział w Olsztynie w okresie od lutego 2025 r. do stycznia 2026 r. i uaktualnione o zmiany wynikające z prowadzonej gospodarki leśnej do końca 2026 r. Stan prac przyjęto na 1.01.2027 r. Podczas prac taksacyjnych do aktualizacji granic wydzieleń, użytków, elementów liniowych itp., wykorzystano ortofotomapę oraz numeryczny model terenu a także numeryczny model pokrycia terenu.

Ogółem powierzchnia geodezyjna gruntów objętych taksacją i inwentaryzacją wynosi 19 176,7188 ha i jest zgodna z powierzchnią wykazywaną przez Nadleśnictwo.

**Zestawienie powierzchni w Nadleśnictwie
– porównanie z V rewizją planu urządzenia lasu**

Rewizja planu urządzenia lasu	Nadleśnictwo Dąbrowa		
	Pow. ogólna	lasów	nieleśna
1	2	3	4
V rewizja	19 163,7058	18 198,5522	965,1536
VI rewizja	19 176,7188	18 241,1989	935,5199

Udział grup użytków w powierzchni Nadleśnictwa

3. WYNIKI PRAC INWENTARYZACYJNYCH, OBRAZUJĄCE OBECNY STAN LASU NA TLE PRZYRODNICZYCH WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ

3.1. Warunki przyrodnicze

3.1.1. Regionalizacja przyrodniczo - leśna

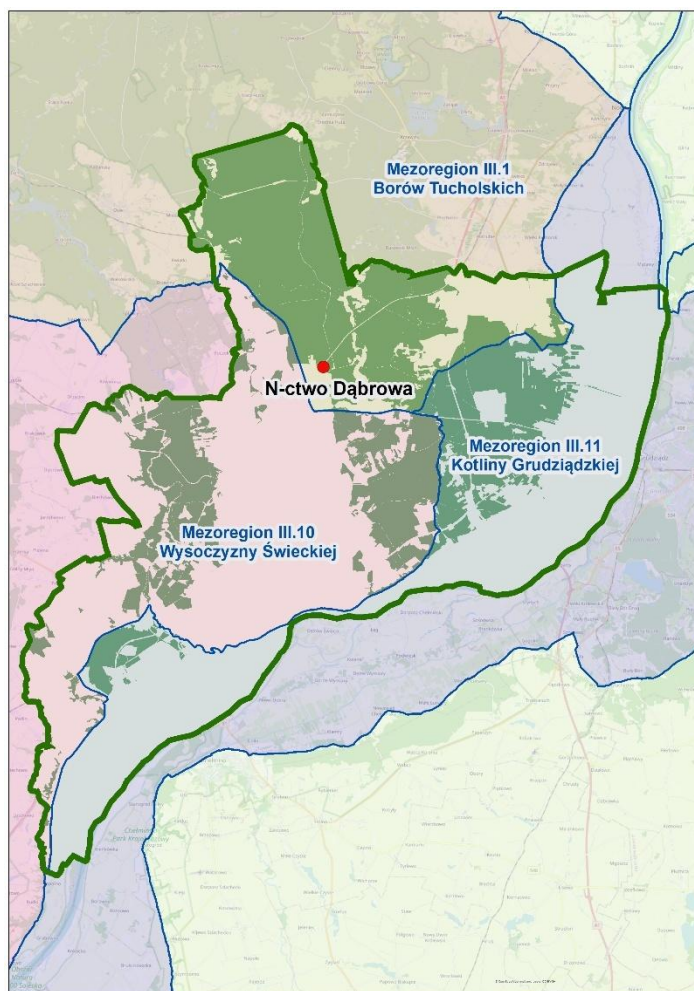
Obszar Nadleśnictwa Dąbrowa według regionalizacji przyrodniczo-leśnej z 2010 r. (R. Zielony, A. Kliczkowska, 2012) położony jest w:

Krajinie przyrodniczo-leśnej: Wielkopolsko-Pomorskiej (III)

Mezoregionie: Borów Tucholskich (III.1)

Mezoregionie: Wysoczyzny Świeckiej (III.10)

Mezoregionie: Kotliny Grudziądzkiej (III.11)

Mezoregiony wg podziału przyrodniczo-leśnego

W podziale fizyczno–geograficznym Polski według Kondrackiego, który został zaktualizowany i opublikowany w *Geographia Polonica* w 2018 r., obszar Nadleśnictwa Dąbrowa położony jest w następujących jednostkach:

Megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa (3)

Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)

Podprowincja: Pojezierze Południowobałtyckie (314)

Makroregion: Pojezierze Południowopomorskie (314.6-7)

Mezoregion: Bory Tucholskie (314.71)

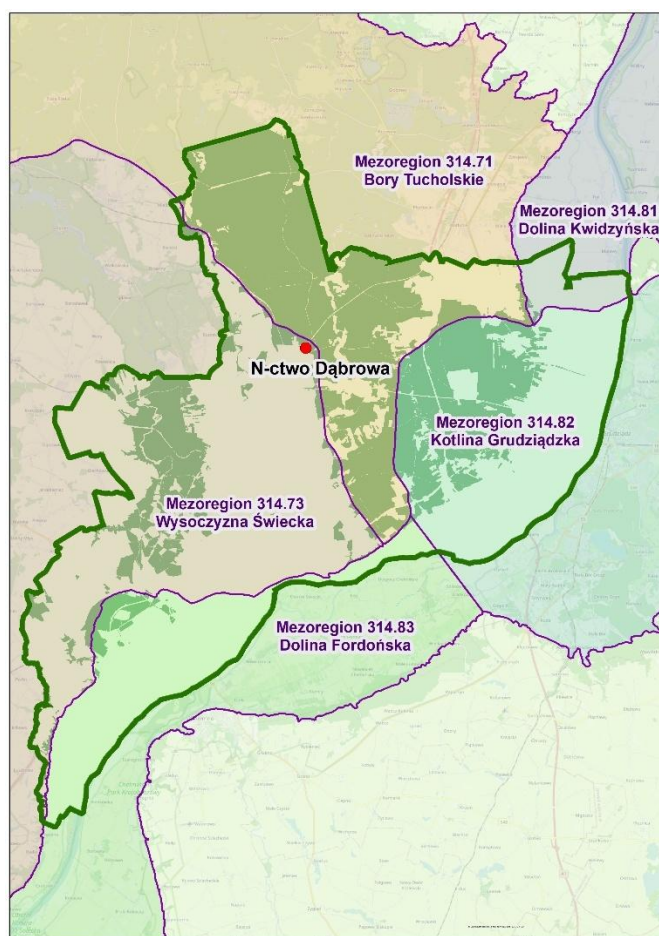
Mezoregion: Wysoczyzna Świecka (314.73)

Makroregion: Dolina Dolnej Wisły (314.8)

Mezoregion: Dolina Kwidzyńska (314.81)

Mezoregion: Kotlina Grudziądzka (314.82)

Mezoregion: Dolina Fordońska (314.83)

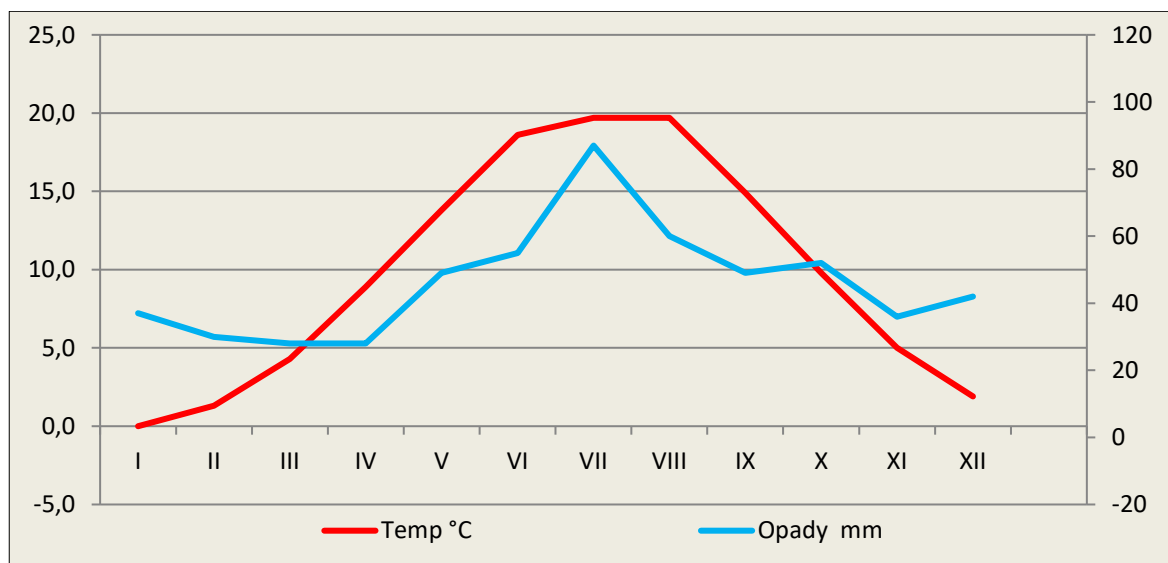

Mezoregiony wg podziału fizyczno-geograficznego

3.1.2. Warunki klimatyczne

Średnie wartości z lat 2014 – 2023 ze stacji w Toruniu

Rok	Średnia roczna dobowa Temp. [°C]	Średnia roczna suma opadów [mm]	Średnia roczna prędkość wiatru [m/s]	Wilgotność względna powietrza [%]	Liczba dni w roku z pokrywą śnieżną
1	2	3	4	5	6
2014	9,8	452	2,34	78	30
2015	9,9	379	2,42	74	15
2016	9,5	680	2,15	77	26
2017	9,2	751	2,28	79	26
2018	10,2	411	2,38	73	25
2019	10,5	472	2,80	75	17
2020	10,2	634	2,74	76	1
2021	8,8	621	2,60	79	69
2022	9,8	531	2,58	75	16
2023	10,3	598	2,58	75	42
Średnia	9,8	553	2,49	76	27

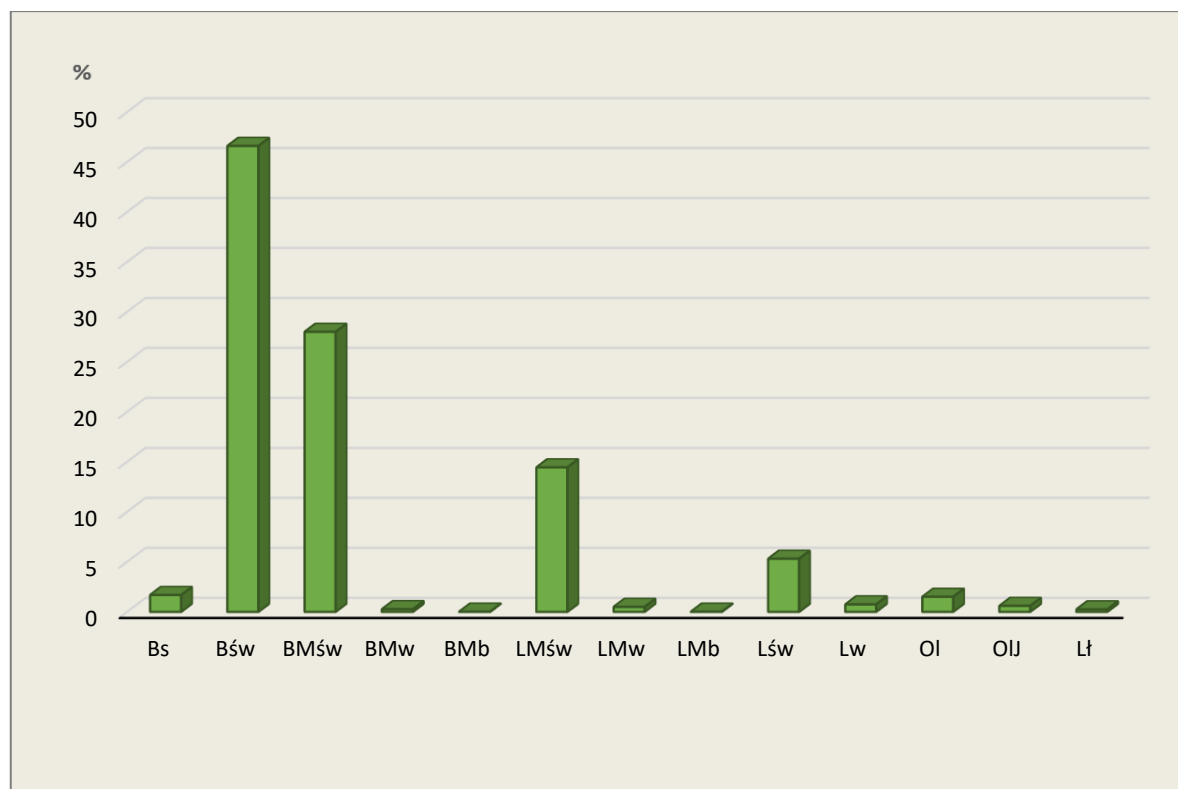
Średnia miesięczna wysokość temperatury i opadów

3.1.3. Siedliskowe typy lasu

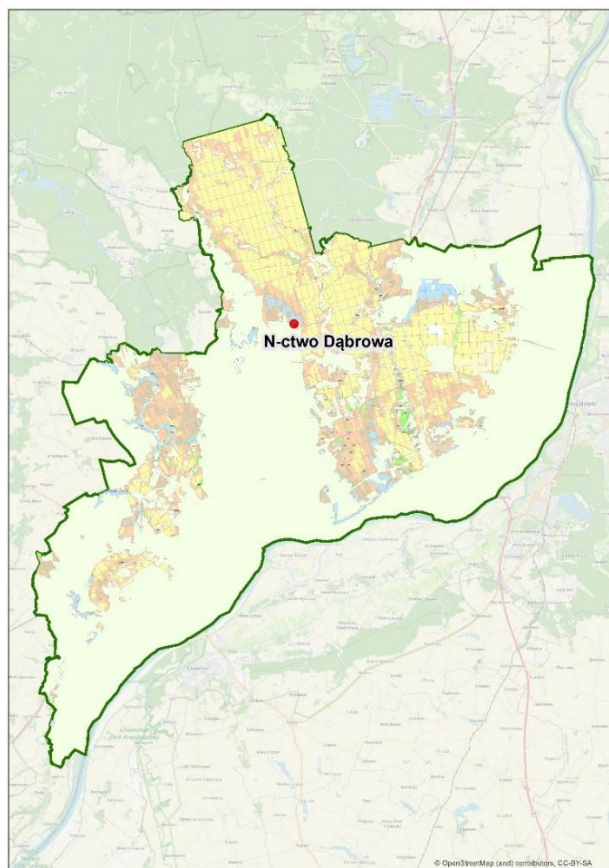
Poniżej przedstawiono zestawienia wynikające z rozliczenia powierzchni w ramach wyłączeń taksacyjnych.

Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie w porównaniu z V rewizją pul.

TSL	Razem V rewizja		Razem VI rewizja		Różnica
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Bs	304,40	1,72	300,82	1,69	-3,58
Bśw	8222,34	46,49	8301,33	46,62	+78,99
BMśw	4974,23	28,11	4987,81	28,01	+13,58
BMw	46,14	0,26	47,80	0,27	+1,66
BMb	3,31	0,02	3,25	0,02	-0,06
LMśw	2561,28	14,48	2572,92	14,45	+11,64
LMw	91,11	0,52	89,85	0,50	-1,26
LMb	3,99	0,02	3,99	0,02	0,00
Lśw	950,12	5,37	947,03	5,31	-3,09
Lw	129,48	0,73	133,72	0,75	+4,24
OI	253,49	1,43	269,45	1,51	+15,96
OIJ	106,26	0,6	107,30	0,60	+1,04
Lł	42,62	0,24	44,49	0,25	+1,87
Razem	17688,77	100,00	17809,76	100,00	+120,99

Procentowy udział siedlisk w powierzchni leśnej Nadleśnictwa

Rozmieszczenie siedlisk leśnych

Dominującymi typami siedliskowymi lasu w Nadleśnictwie są Bśw - 46,62 % oraz BMśw - 28,01 % powierzchni leśnej.

Siedliska borowe zajmują 76,61 %, natomiast lasowe i zalewowe 23,39 % powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Różnice procentowe w powierzchni siedlisk leśnych pomiędzy V a VI rewizją są nieznaczne. Zmiana powierzchni siedlisk wynika z korekty granic wyłączeń taksacyjnych oraz kartowania nowych gruntów i gruntów po zmianach geodezyjnych, obecnie sklasyfikowanych jako Ls.

Przyjmując za kryteria różne warunki wilgotnościowe, siedliska zajmują:

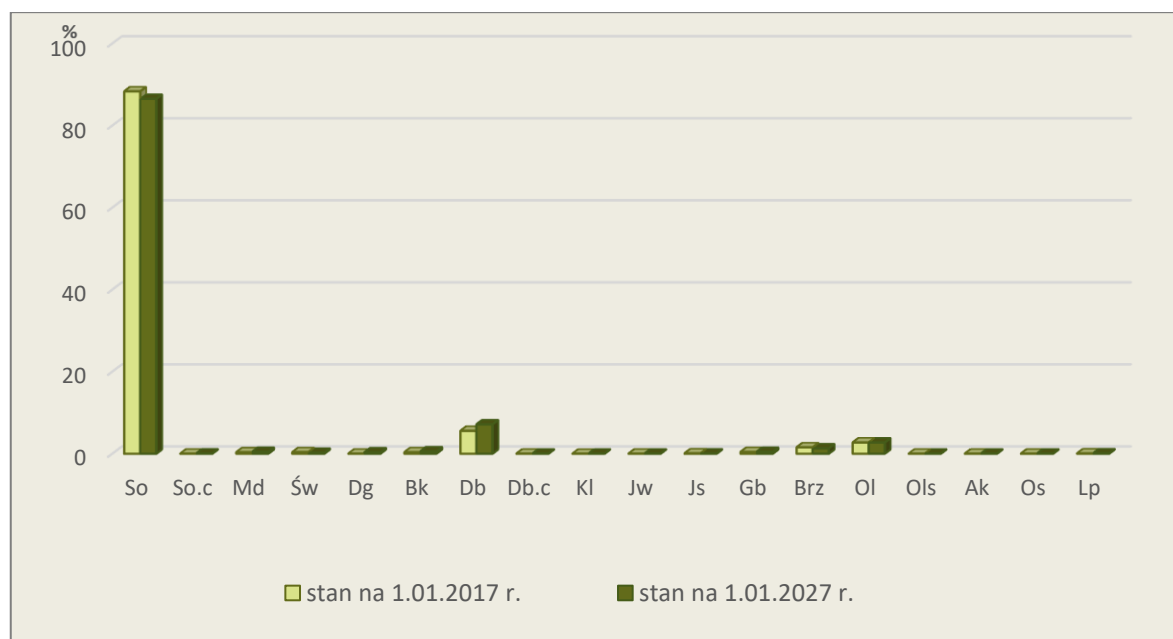
- suche	-	1,69 %	powierzchni	300,82 ha
- świeże	-	94,39 %	powierzchni	16 809,09 ha
- wilgotne	-	1,52 %	powierzchni	271,37 ha
- bagienne	-	2,15 %	powierzchni	383,99 ha
- łęgowe	-	0,25 %	powierzchni	44,49 ha

3.1.4. Charakterystyka najważniejszych gatunków drzew

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Dąbrowa jest sosna, która jest gatunkiem panującym na 86,52% powierzchni. Drugim pod względem zajmowanej powierzchni jest dąb – 7,15%, następnie olcha czarna – 2,73%. Razem drzewostany iglaste zajmują 87,57 % powierzchni leśnej zalesionej, a liściaste 12,43%.

Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie (wg Tabeli III) - leśna zalesiona

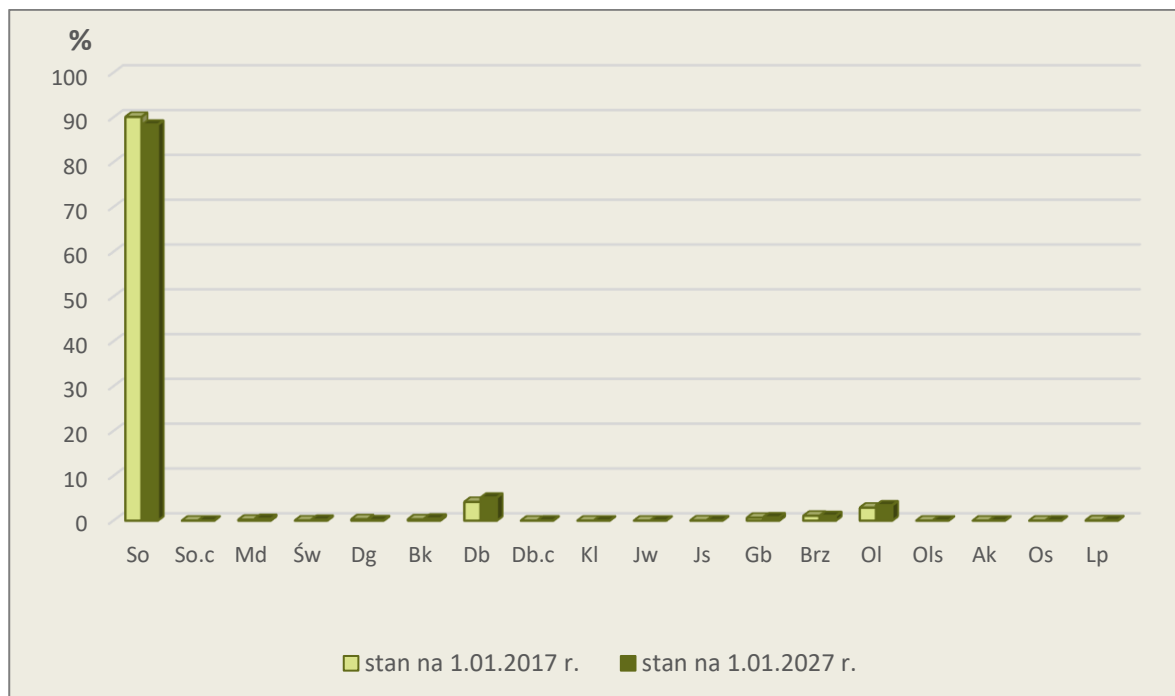
Gatunek	Razem V rewizja		Razem VI rewizja		Różnica
	ha	%	ha	%	
1	2	3	4	5	6
So	15448,55	88,34	15094,92	86,52	-1,82
So.c	3,98	0,02	7,46	0,04	+0,02
Md	62,21	0,36	82,34	0,47	+0,11
Św	66,41	0,38	37,41	0,21	-0,17
Dg	4,33	0,02	57,17	0,33	+0,31
Bk	64,00	0,37	99,55	0,57	+0,20
Db	974,23	5,57	1246,88	7,15	+1,58
Db.c	2,07	0,01	2,89	0,02	+0,01
Kl	0,52	0,00	1,19	0,01	+0,01
Jw	2,05	0,01	2,36	0,01	0,00
Js	13,52	0,08	10,78	0,06	-0,02
Gb	75,71	0,43	80,19	0,46	+0,03
Brz	271,37	1,55	227,96	1,30	-0,25
Ol	478,67	2,74	475,88	2,73	-0,01
Ols	4,28	0,02	1,18	0,01	-0,01
Ak	1,95	0,01	1,43	0,01	0,00
Os	2,72	0,02	2,44	0,02	0,00
Lp	11,84	0,07	13,68	0,08	+0,01
Razem	17488,41	100,00	17445,71	100,00	

Procentowy udział powierzchni wg gatunków panujących w porównaniu z V rewizją planu urządzenia lasu

Udział miąższościowy gatunków panujących w Nadleśnictwie (wg Tabeli III) - leśna zalesiona

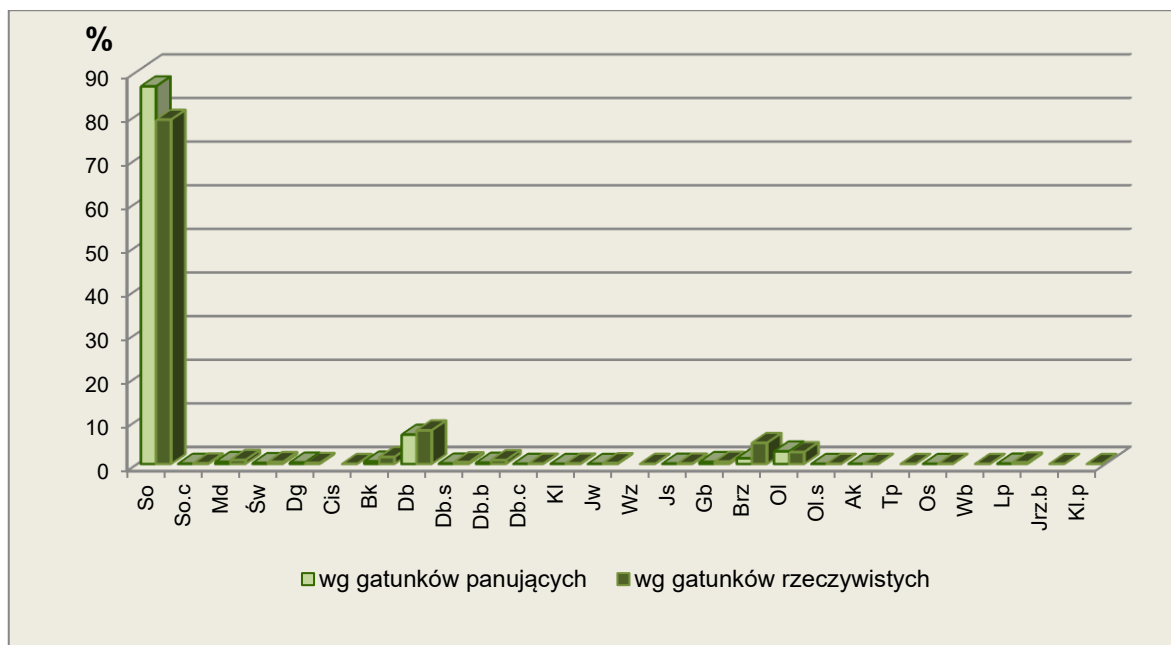
Gatunek	Razem V rewizja		Razem VI rewizja		Różnica
	m ³	%	m ³	%	%
1	2	3	4	5	6
So	3918547	90,12	3903417	88,36	-1,76
So.c	273	0,01	398	0,01	0,00
Md	9279	0,21	17072	0,39	+0,18
Św	1795	0,04	8311	0,19	+0,15
Dg	14785	0,33	3389	0,08	-0,25
Bk	12673	0,29	19884	0,45	+0,16
Db	182176	4,19	226643	5,13	+0,94
Db.c	415	0,01	800	0,02	+0,01
Kl	140	0,00	54	0,00	0,00
Jw	155	0,00	400	0,01	+0,01
Js	2547	0,06	2530	0,06	0,00
Gb	28465	0,65	32390	0,73	+0,08
Brz	47444	1,09	45543	1,03	-0,06
Ol	125919	2,90	150787	3,41	+0,51
Ols	515	0,01	250	0,01	0,00
Ak	410	0,01	345	0,01	0,00
Os	620	0,01	665	0,02	+0,01
Lp	2913	0,07	4120	0,09	+0,02
Razem	4349071	100,00	4416998	100,00	

Procentowy udział miąższości wg gatunków panujących w porównaniu z V rewizją planu urządzenia lasu

Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w Nadleśnictwie (wg Tabeli IVa)

Gatunek	Razem V rewizja		Razem VI rewizja		Różnica
	ha	%	ha	%	%
1	2	3	4	5	6
So	14219,67	81,31	13764,35	78,90	-2,41
So.c	14,98	0,09	19,74	0,11	+0,02
Md	134,29	0,77	156,91	0,90	+0,13
Św	119,63	0,68	76,96	0,44	-0,24
Dg	2,69	0,02	39,92	0,23	+0,21
Cis	-	-	0,14	0,00	0,00
Bk	189,59	1,08	273,86	1,57	+0,49
Db	1315,60	7,52	1558,69	8,94	+1,42
Dbc	10,25	0,06	11,54	0,07	+0,01
Kl	17,24	0,10	16,98	0,10	0,00
Jw	31,27	0,18	29,42	0,17	-0,01
Wz	2,64	0,02	2,79	0,02	0,00
Js	20,94	0,12	17,91	0,10	-0,02
Gb	83,63	0,48	87,88	0,50	+0,02
Brz	796,51	4,55	839,61	4,81	+0,26
Ol	455,40	2,60	471,25	2,70	+0,10
Ols	4,82	0,03	4,23	0,02	-0,01
Ak	5,31	0,03	4,29	0,02	-0,01
Tp	0,50	0,00	0,29	0,00	0,00
Os	9,40	0,05	7,42	0,04	-0,01
Wb	0,34	0,00	0,07	0,00	0,00
Lp	53,71	0,31	60,14	0,34	+0,03
Jrz.b	-	-	1,14	0,01	+0,01
Kl.p	-	-	0,18	0,00	0,00
Razem	17488,41	100,00	17445,71	100,00	

Procentowe porównanie udziałów wg gatunków panujących i rzeczywistych

3.1.5. Nasiennictwo i selekcja

Obiekty nasiennictwa i selekcji przyjęto zgodnie z Krajowym Rejestrem Leśnego Materiału Podstawowego oraz sporządzono mapę przeglądową nasiennictwa i selekcji.

Wykaz obiektów bazy nasiennej

Obiekt bazy nasiennej	Powierzchnia (ha) Ilość (szt.)	Gatunek
1	2	3
GDN	111,81	So
	10,64	Db.b
	8,95	Db.s
Razem GDN	131,40	-
Źródło nasion	2	Czr.p
	1	Gb
	1	Lp
	1	Jw
	1	Kl
Drzewo mateczne	3 szt.	So
Uprawa pochodna	413,70	So
Uprawa zachowawcza	5,34	So

3.1.6. Uszkodzenia natury biotycznej i abiotycznej

Podczas prac terenowych zinwentaryzowano uszkodzenia na powierzchni 2910,85 ha stanowiącej 16,7 % powierzchni leśnej zalesionej. Największą powierzchnię mają uszkodzenia drzewostanów spowodowane przez zwierzynę, występujące na powierzchni 2547,17 ha i uszkodzenia od patogenicznych grzybów – 249,10 ha. Warto zaznaczyć, że 64,2 % wszystkich uszkodzeń to szkody w 0 klasie, czyli uszkodzenia nietrwałe, nieistotne.

Wykaz uszkodzeń drzewostanów w Nadleśnictwie

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Klasy uszkodzeń			
		Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			
		0 klasa	I klasa	II klasa	III klasa
		10	11-30	31-60	>60
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Czynniki klimatyczne	27,70	3,08	22,26	2,36	
Grzyby	249,10	150,61	82,28	16,21	
Pożar	25,01	15,56	5,58	3,87	
Owady	49,68	9,15	23,09	13,58	3,86
Zakłócenia stosunków wodnych	12,19	5,68	6,51	-	
Zwierzyna	2547,17	1684,16	851,79	11,22	
Razem	2910,85	1868,24	991,51	47,24	3,86

3.1.7. Występujące plantacje

W trakcie bieżących prac taksacyjnych na terenie Nadleśnictwa zinwentaryzowano dwie plantacje choinkowe o łącznej powierzchni 1,13 ha, założonych na gruntach rolnych. W 27 przypadkach do produkcji choinek posłużyły linie energetyczne.

3.1.8. Grunty leśne niezalesione

Zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej

Rodzaj powierzchni	Liczba	Powierzchnia
1	2	3
Zrąb	97	247,96
Sukcesja	34	81,55
Retencja	9	18,55
Poletko łowieckie	26	15,99
Razem	166	364,05

W Nadleśnictwie nie występują halizny i płazowiny.

3.1.9. Szkółki leśne

Nadleśnictwo Dąbrowa posiada szkółkę leśną w leśnictwie Bojanowo na pow. 19,80 ha o powierzchni produkcyjnej 8,69 ha.

3.2. Warunki ekonomiczne

Lasy Nadleśnictwa Dąbrowa stanowią w większości 4 duże kompleksy leśne zajmujące powierzchnię ponad 18 100 hektarów. Mniejsze kompleksy leśne rozrzucone są między gruntami, głównie prywatnymi, które w dużej mierze są użytkowane rolniczo. Zasięg terytorialny nadleśnictwa obejmuje część miasta Świecie i część Chełmna. Na ich terenie występują zakłady przemysłowe mogące oddziaływać na lasy Nadleśnictwa.

Charakterystyka regionu (całe gminy) – dane za rok 2025

Powiat Gmina	Powierzchnia [ha]	Ludność	Powierzchnia lasów N-ctwa [ha]	Powierzchnia lasów ogółem [ha]	Lesistość [%]
1	2	3	4	5	6
Województwo kujawsko-pomorskie					
Miasto Chełmno	1356	17540	-	55	4,1
Gmina Chełmno	11368	6063	-	1421	12,5
Gmina Grudziądz	16633	14080	-	4033	24,2
Gmina Bukowiec	11097	4837	124	1468	13,2
Gmina Dragacz	11188	6755	3159	3242	29,0
Gmina Drzycim	10844	4732	1530	3563	32,9
Gmina Jeżewo	15590	7579	7734	8351	53,6
Gmina Nowe	10322	4118	-	2639	25,6
Gmina Osie	20961	5362	76	14823	70,7
Gmina Świecie	15847	7932	3369	3735	23,6
Miasto Świecie	1650	24472	55	57	3,5
Gmina Warlubie	20108	5971	2195	11290	56,1

Nadleśnictwo Dąbrowa sprawuje nadzór nad lasami innych własności o powierzchni 878,34 ha.

Dojazd do większości kompleksów leśnych jest dobry. Jakość dróg wywozowych również można uznać jako dobrą. Niektóre drogi wymagają napraw, szczególnie w okresie wiosennym i jesiennym. Średnia odległość zrywki wynosi około 200 m.

Pozostałe czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa przedstawiają się następująco:

-	udział siedlisk lasowych i olsów	-	23,39 %	pow. leśnej
-	udział gatunków liściastych	-	12,43 %	pow. leśnej zalesionej
-	udział d-stanów I i II kl.w. oraz KO i KDO	-	36,38 %	pow. leśnej
-	udział drzewostanów porolnych	-	19,54 %	pow. leśnej
-	udział lasów nadzorowanych	-	4,82 %	pow. leśnej
-	udział drzewostanów niestabilnych	-	0,21 %	pow. leśnej
-	udział drzewostanów do przebudowy	-	0,21 %	pow. leśnej

Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Wielkość kompleksu (ha)	Liczba	Powierzchnia	
		w zasięgu terytorialnym poza gruntami nadleśnictwa	na gruntach nadleśnictwa
1	2	3	4
do 0,50	95	21,92	1,18
0,51 – 5,00	93	132,10	21,39
5,01 – 25,00	15	165,38	98,72

25,01 – 200,00	9	650,12	575,99
200,01 – 500,00	1	379,13	374,89
500,01 – 25 000,00	4	18706,48	18104,62
Razem	217	20 055,13	19 176,79

Grunty Nadleśnictwa Dąbrowa położone są w 217 kompleksach leśnych, często graniczącymi z lasami innych własności.

Według aktualnych danych Nadleśnictwo zostało zaliczone do I kategorii zagrożenia pożarowego (26 pkt).

Kradzieże drewna zdarzają się incydentalnie i nie stanowią większego problemu Nadleśnictwa. Prace związane z hodowlą lasu i pozyskaniem wykonują Zakłady Usług Leśnych.

3.3. Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych

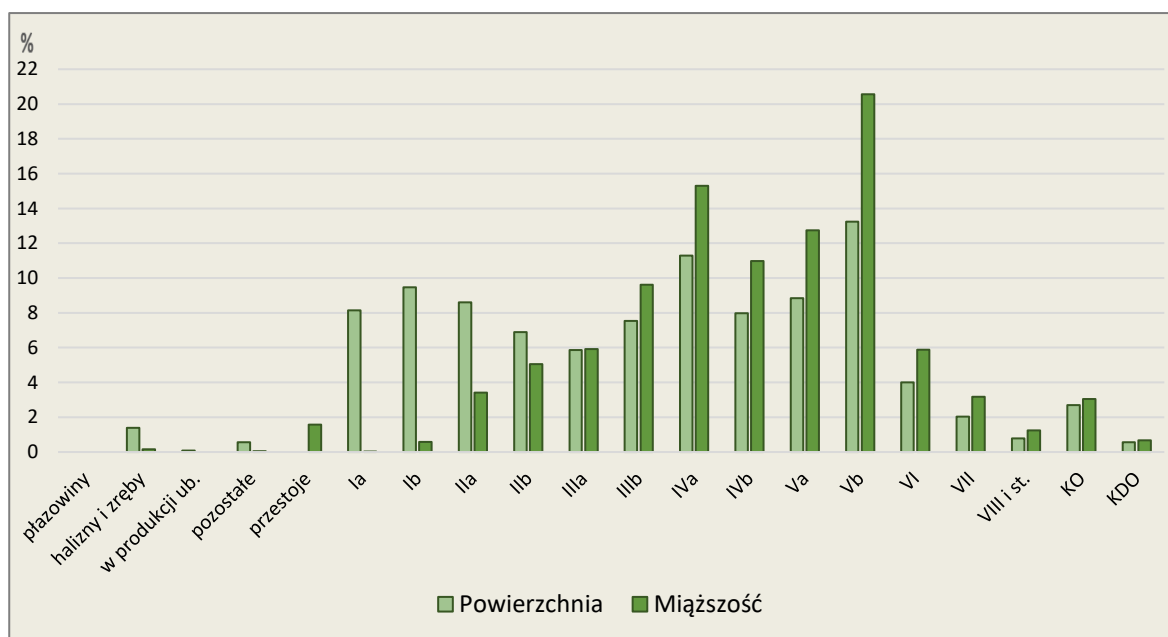
Strukturę wiekową przedstawiono w oparciu o podsumowanie Tabeli nr III – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.

Udział powierzchniowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku w porównaniu z V rewizją urządzania lasu

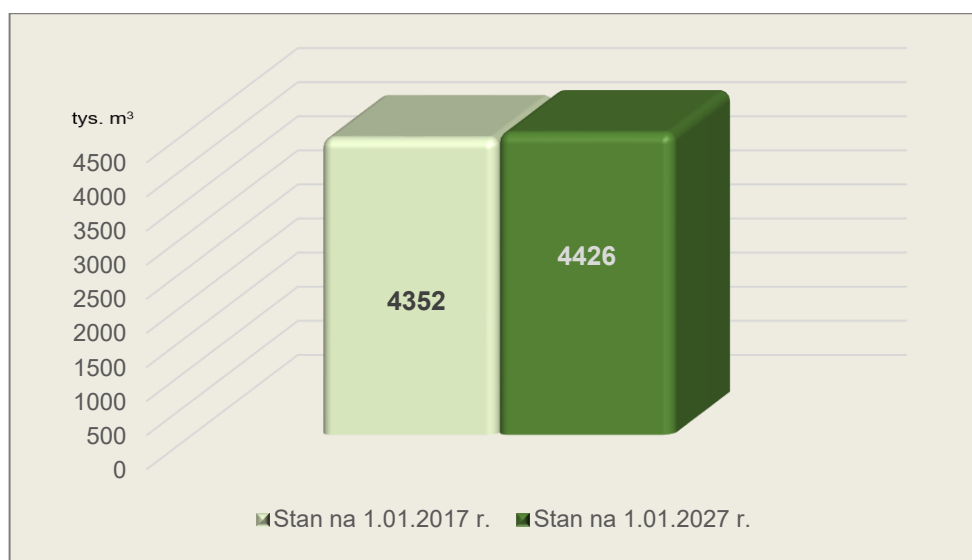
Nadleśnictwo Dąbrowa					
Klasa wieku	Razem V rewizja		Razem VI rewizja		Różnica
	ha	%	ha	%	%
1	2	3	4	5	6
płazowiny	-	-	-	-	
halizny i zreby	84,90	0,48	247,96	1,39	+0,91
w produkcji ub.	17,43	0,10	15,99	0,09	-0,01
pozostałe	98,03	0,55	100,10	0,56	+0,01
Ia	1238,15	7,00	1450,79	8,15	+1,15
Ib	1583,75	8,95	1686,32	9,47	+0,52
IIa	1229,48	6,95	1533,54	8,61	+1,66
IIb	1061,17	5,99	1228,20	6,90	+0,91
IIIa	1306,89	7,39	1045,92	5,87	-1,52
IIIb	2005,32	11,35	1341,69	7,53	-3,82
IVa	1426,14	8,06	2010,11	11,29	+3,23
IVb	1578,10	8,92	1420,27	7,97	-0,95
Va	3076,89	17,40	1577,03	8,85	-8,55
Vb	865,70	4,90	2357,57	13,24	+8,34
VI	888,29	5,02	713,57	4,01	-1,01
VII	373,38	2,11	362,63	2,04	-0,07
VIII I st.	67,36	0,38	139,40	0,78	+0,40
KO	748,51	4,23	478,31	2,69	-1,54
KDO	39,28	0,22	100,36	0,56	+0,34
Razem	17688,77	100,00	17809,76	100,00	

Udział miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku w porównaniu z V rewizją urządzania lasu

Nadleśnictwo Dąbrowa					
Klasa wieku	Razem V rewizja		Razem VI rewizja		Różnica
	m ³	%	m ³	%	%
1	2	3	4	5	6
płazowiny	-	-	-	-	-
halizny i zręby	1170	0,03	7288	0,16	+0,13
w produkcji ub.	41	0,00	46	0,00	0,00
pozostałe	1987	0,05	1763	0,04	-0,01
przestoje	37271	0,85	69563	1,57	+0,72
Ia	300	0,01	1465	0,03	+0,02
Ib	19155	0,44	26045	0,59	+0,15
IIa	137860	3,17	150810	3,41	+0,24
IIb	199730	4,58	223820	5,06	+0,48
IIIa	339485	7,80	261580	5,91	-1,89
IIIb	604920	13,91	425600	9,62	-4,29
IVa	474245	10,90	677030	15,30	+4,40
IVb	485855	11,15	486215	10,98	-0,17
Va	1036340	23,81	564370	12,75	-11,06
Vb	308215	7,08	909785	20,56	+13,48
VI	322445	7,41	260415	5,88	-1,53
VII	146390	3,36	140495	3,17	-0,19
VIII I st.	30040	0,69	54745	1,24	+0,55
KO	196125	4,51	134855	3,05	-1,46
KDO	10695	0,25	30205	0,68	+0,43
Razem	4352269	100,00	4426095	100,00	

Procentowy udział powierzchni i miąższości w poszczególnych podklasach wieku

Porównanie zasobów drzewnych nadleśnictwa pomiędzy V a VI rewizją planu u.l.

Podział powierzchni drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu.

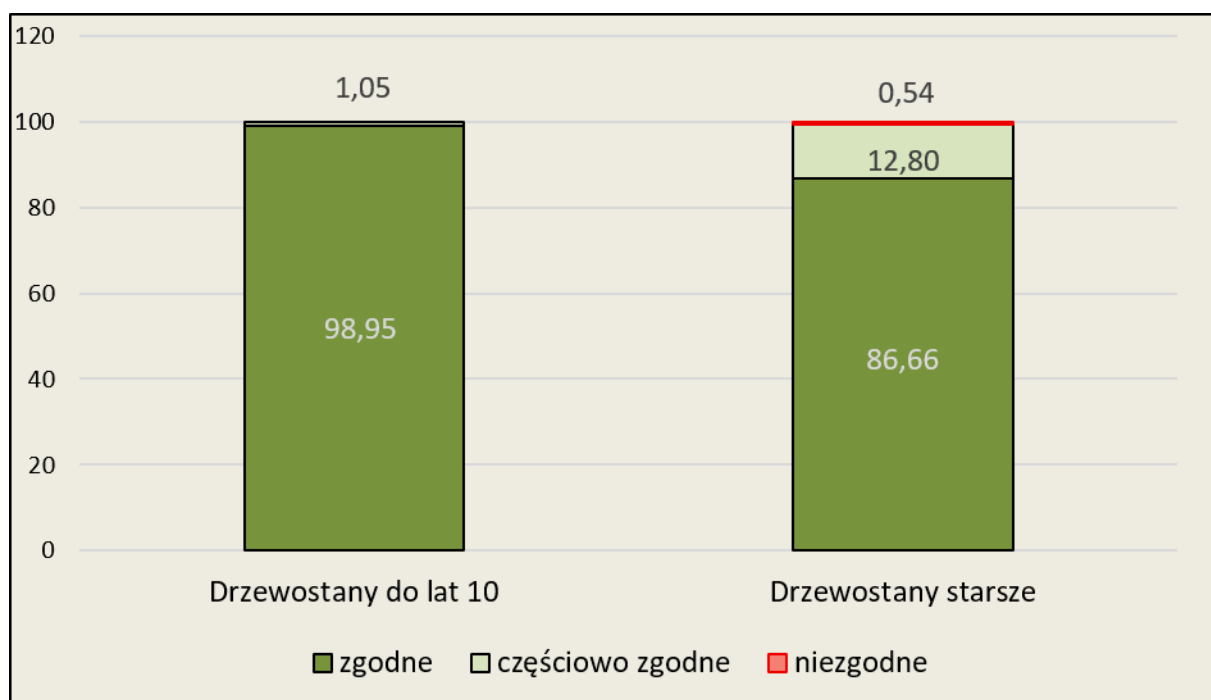
Zestawienie powierzchni upraw do lat 10 w stopniach zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu

Stopień zgodności składu gatunkowego z TD	Nadleśnictwo	
	ha	%
1	2	3
zgodne	1025,44	98,95
częściowo zgodne	10,93	1,05
niezgodne	-	-
Razem powierzchnia leśna zalesiona	1036,37	100,00

Zestawienie powierzchni drzewostanów starszych w stopniach zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu

Stopień zgodności składu gatunkowego z TD	Nadleśnictwo	
	ha	%
1	2	3
zgodne	13859,91	86,66
częściowo zgodne	2048,06	12,80
niezgodne	86,92	0,54
Razem powierzchnia leśna zalesiona	15994,89	100,00

Drzewostany niezgodne z TD, to głównie drzewostany iglaste występujące na siedliskach Lśw i Lw.

Procentowy udział pod względem składu gatunkowego drzewostanów z typem siedliskowym lasu

4. PROPOZYCJA GOSPODARKI LEŚNEJ NA PRZYSZŁY OKRES GOSPODARCZY

4.1. Stan posiadania

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo	
	ha	%
1	2	3
1. Powierzchnia leśna - razem	17809,6623	92,87
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	17445,6219	90,97
1) drzewostany	17445,6219	
2) plantacje drzew - razem		
w tym:		
- plantacje nasienne		
- plantacje drzew szybkorosnących		
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	364,0404	1,90
1) w produkcji ubocznej - razem	15,9866	
w tym:		
- plantacje choinek i krzewów		
- poletka łowieckie	15,9866	
2) do odnowienia - razem	247,9595	
w tym:		
- halizny		
- zręby	247,9595	
- pławowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	100,0943	
w tym:		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	81,5448	
- objęte szczególnymi formami ochrony		
- przewidziane do retencji	18,5495	
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji		
2. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	431,5366	2,25
w tym:		
- budynki i budowle	22,4118	
- urządzenia melioracji wodnych	8,6633	
- linie podziału przestrzennego lasu	103,7606	
- drogi leśne	267,2554	
- tereny pod liniami energetycznymi	10,4355	
- szkółki leśne	16,6900	
- miejsca składowania drewna	1,2000	
- parkingi leśne		
- urządzenia turystyczne	1,1200	
Grunty zaliczone do lasów - razem	18241,1989	95,12
3. Grunty zadrzewione i zakrzewione - razem	4,8421	0,02
4. Użytki rolne - razem	363,2450	1,90
4.1. Grunty orne - razem	195,5468	
w tym:		
- role	194,5208	
- plantacje, poletka i szkółki na gruntach ornych	1,0260	
- ugory i odłogi		
4.2. Sady - razem	3,2793	
4.3. Łąki trwałe	72,8258	

4.4. Pastwiska trwałe	89,6777	
4.5. Grunty rolne zabudowane		
4.6. Grunty pod stawami rybnymi		
4.7. Grunty pod rowami rolnymi	1,6907	
4.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	0,2247	
5. Grunty pod wodami - razem	60,3210	0,31
w tym:		
5.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	21,2910	
5.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	39,0300	
5.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
6. Użytki ekologiczne	190,4269	0,99
7. Tereny różne - razem	83,8688	0,44
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagospodarowane grunty zrehabilitowane		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	83,1088	
4) różne inne	0,7600	
8. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	22,6700	0,12
w tym:		
8.1. Tereny mieszkaniowe	0,7532	
8.2. Tereny przemysłowe	0,1863	
8.3. Tereny zabudowane inne	1,0600	
8.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,4049	
8.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	10,6330	
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	10,1289	
2) tereny zabawkowe		
3) tereny sportowe	0,3948	
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nieurządzonej	0,1093	
8.6. Użytki kopalne		
8.7. Tereny komunikacyjne - razem	9,6326	
w tym:		
1) drogi	9,4832	
2) tereny kolejowe		
3) inne tereny komunikacyjne	0,1494	
9. Nieużytki - razem	210,1461	1,10
w tym:		
1) bagna	143,3916	
2) piaski	62,9299	
3) utwory fizjograficzne	0,7500	
4) wyrobiska nie przeznaczone do rekultywacji	3,0746	
Grunty nie zaliczone do lasów - razem	935,5200	4,88
Ogółem	19176,7188	100,00
w tym:		
- grunty przeznaczone do zalesienia	-	
- grunty sporne	-	
- grunty stanowiące współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych	-	

4.2. Podział według dominujących funkcji lasów

4.2.1. Rezerваты

Na terenie Nadleśnictwa Dąbrowa znajduje się 6 rezerwatów przyrody: „Dolina Rzeki Mątały”, „Grabowiec”, „Jezioro Fletnowskie”, „Ostnicowe Parowy Gruczna”, „Wąwóz Wyrwa” i „Zbocza Świętopętka”.

4.2.2. Lasy ochronne

Lasy ochronne przyjęto zgodnie z projektem przesłanym do Ministra Klimatu i Środowiska.

Zestawienie powierzchni wg kategorii ochronności

Lp.	Kategoria lasu	Pow.
1	2	3
1	OCHR - GLEB	37,95
2	OCHR - WOD	2925,50
3	OCHR - CENNE	43,92
4	OCHR - MIAST	3070,55
5	OCHR - USZK	225,19
6	OCHR – GLEB, OCHR - WOD	773,53
7	OCHR – CENNE, OCHR – WOD	183,30
8	OCHR – MIAST, OCHR – WOD	737,14
9	OCHR – MIAST, OCHR – OBRONNE	72,49
10	OCHR – MIAST, OCHR – GLEB	923,27
11	OCHR – MIAST, OCHR – GLEB, OCHR-OBRONNE	291,30
LASY OCHRONNE – RAZEM		9284,14

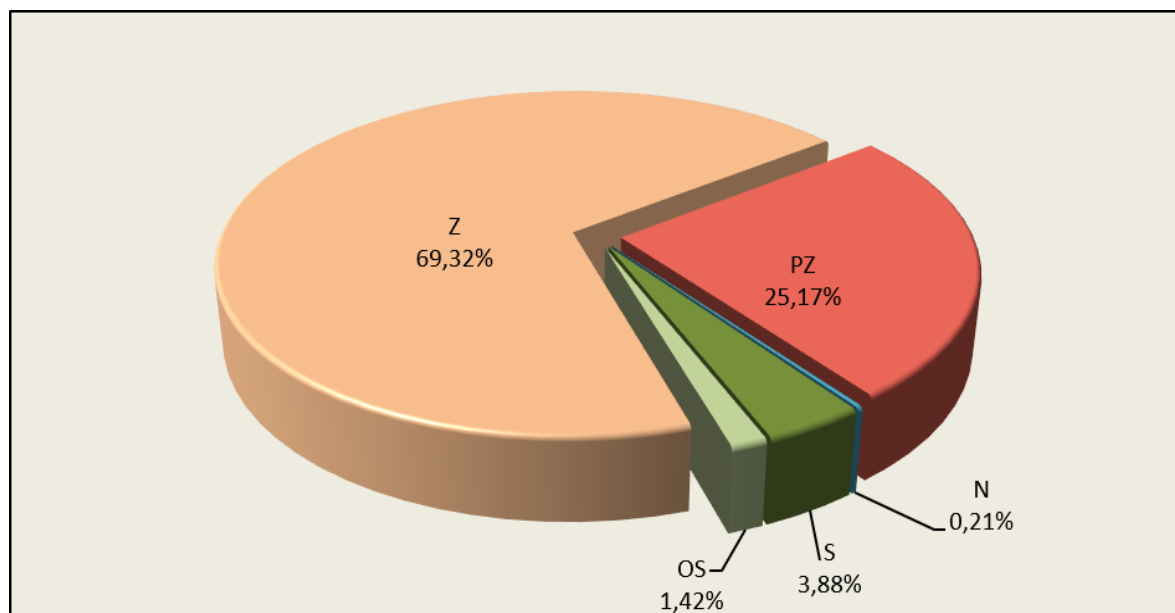
Powierzchnia lasów ochronnych zwiększyła się w stosunku do stanu V rewizji o 87,28 ha.

4.3. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając ustalenia NW przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

Zestawienie powierzchni leśnej w ramach gospodarstw w Nadleśnictwie w porównaniu z V rewizją

Gospodarstwo	V rewizja		VI rewizja	
	Razem pow. leśna - ha	%	Razem pow. leśna - ha	%
1	2	3	4	5
Specjalne (S)	304,38	1,72	690,37	3,88
Ochronne (O)	8962,28	50,67	-	-
Lasów oddziaływania społecznego (OS)	-	-	252,30	1,42
Zrębowe (Z)	6578,08	37,19	12346,97	69,32
Przerębowo-zrębowe (GPZ)	1844,03	10,42	4482,35	25,17
Przebudowy (R)	0,00	0,00	-	-
Odbudowy lasów niestabilnych (N)	-	-	37,77	0,21
Ogółem	17688,77	100,00	17809,76	100,00

Procentowy udział wg gospodarstw w powierzchni leśnej Nadleśnictwa

W Nadleśnictwie Dąbrowa do przebudowy przeznaczono drzewostany świerkowe i sosnowe o dużym stopniu uszkodzenia występujące głównie na żyznych siedliskach lasowych oraz drzewostany Brz, Ol o niskim zadrzewieniu i niezgodne z TD. Szczegółowy wykaz drzewostanów przewidzianych do przebudowy przedstawia poniższa tabela sporządzona na podstawie wzoru nr 3.

Wykaz drzewostanów przewidzianych do przebudowy

Adres leśny	Gosp.	Pow. ha	Miąższość na całej pow. m ³ brutto	Okres przeb.	Orientacyjny etat m ³ /rok kol.4 / kol.5	Projektowane cięcia rębne na I 10-lecie				
						Rodzaj rębni	powierzchnia - ha		miąższość - m ³	
							manipul.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1-01-34c	N	0,49	60	10	6	IB	0,49	0,49	48	44
1-01-77a	N	8,80	1630	10	163	IB	5,92	5,92	1040	870
1-02-23g	N	0,83	125	30	4	IVD	0,83	0,33	50	44
1-02-53a	N	1,34	115	10	12	IB	1,34	1,34	109	100
1-03-141a	N	4,20	715	10	72	IB	4,20	4,20	639	536
1-05-194b	N	1,37	545	10	55	IB	1,37	1,37	463	387
2-08-197x	N	1,25	155	10	16	IB	1,25	1,25	140	118
2-08-211a	N	3,34	620	10	62	IB	3,34	3,34	558	482
2-09-133Bi	N	0,51	145	10	15	IB	0,51	0,51	131	108
2-09-133Ct	N	1,12	295	10	30	IB	1,12	1,12	177	150
2-10-222f	N	0,81	100	10	10	IB	0,81	0,81	90	72
2-10-223Af	N	2,25	520	10	52	IB	2,25	2,25	468	400
2-11-249h	N	1,09	300	10	30	IB	1,09	1,09	270	230
2-12-272d	N	0,75	80	10	8	IB	0,75	0,75	72	67
2-12-306d	N	1,58	560	10	56	IB	1,58	1,58	505	426
2-12-318h	N	0,69	45	10	5	IB	0,69	0,69	40	36
2-13-358f	N	0,89	220	10	22	IB	0,86	0,86	204	176
2-13-367m	N	1,27	100	10	10	IB	1,27	1,27	95	81
2-13-374h	N	3,86	280	10	28	IB	3,86	3,86	252	221
2-13-375d	N	1,33	495	10	50	IB	1,33	1,33	495	440
Razem Nadleśnictwo		37,77	7105	-	-	-	34,86	34,36	5846	4988

4.4. Wiek rębności

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na NW zgodnie z Zarządzeniem Nr 36 DGLP z dnia 19.05.2004 r. w sprawie zmian w Instrukcji urządzania lasu, stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 43 DGLP z dnia 18.04.2003 r. Względem ubiegłego dziesięciolecia uległy zmianie dla gatunków:

- Wz - ze 140 lat na 110 lat,
- Lp - z 80 lat na 110 lat.

Wiek rębności gatunków panujących

Gatunek	Wiek rębności
1	2
Db, Js	140
So, Md	100
Bk, Lp, Gb, Jw, Kl, Wz	110
Św	90
Brz, Ol	80
Ol odroślowa, Ak	60
Os	50

Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy zostały ustalone indywidualne wieki dojrzałości rębnej.

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie powinien być zbliżony do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów +/- 5 lat. W Nadleśnictwie Dąbrowa orientacyjny średni wiek rębności drzewostanów wynosi 102 lata, a przeciętny wiek drzewostanów 60 lat. Przeciętny wiek drzewostanów jest o 9 lat wyższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów (51 lat), co stanowi odstępstwo od stanu pożądanego. W związku z powyższym, aby nie dopuścić do pogłębienia się odstępstwa od stanu pożądanego zaprojektowano użytkowanie rębne na optymalnym poziomie.

Porównanie przeciętnego wieku drzewostanów z przeciętnym wiekiem rębności

Przeciętny wiek rębności	Połowa przeciętnego wieku rębności	Przeciętny wiek drzewostanów	Przeciętny wiek drzewostanów Z uwzględnieniem młodego pokolenia	Różnica
1	2	3	4	5
102	51	60	59	+9 / +8

4.5. Projektowany etat użytkowania rębego oraz orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego**4.5.1. Obliczone i proponowane etaty użytkowania rębego w gospodarstwach**

Poniżej zamieszczone są zestawienia wyliczonych i zlokalizowanych etatów cięć rębnych, celem zaproponowania NPP rozmiaru użytkowania rębego na przyszły okres gospodarczy.

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy odbudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
specjalne (S)	x	x	x	x	x	x	12784	12784
lasów oddziaływania społecznego (OS)	x	x	x	x	x	x	3766	3766
zrębowe (GZ)	67888 187,80	54517 156,41	37814 105,25	54517 156,41	x	x	x	565438 1689,79
przerębowo-zrębowe (GPZ)	20073	19364	13185	19364	x	12033	x	182879
Razem (Z, PZ)	87961	73881	50999	73881	x	12033	x	748317
Lasów niestabilnych	x	x	x	x	702	x	x	5846
RAZEM	87961	73881	50999	73881	702	12033	16550	770713

Użytkowanie rębnie niezaliczone na poczet etatu powierzchniowego

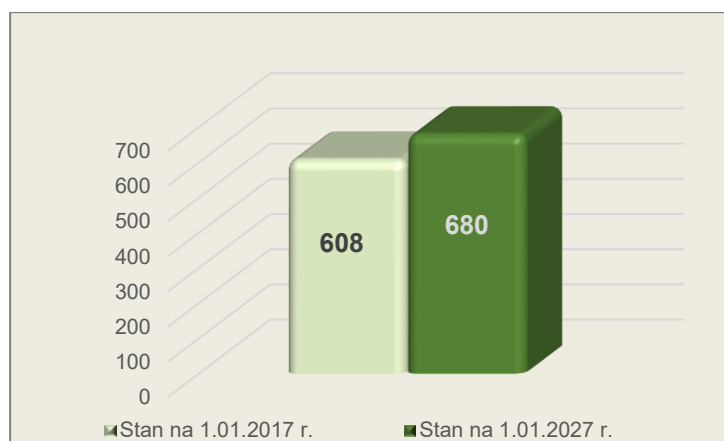
Rodzaj czynności	m³ netto
1	2
Uprzątnięcie płazowin	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	669
Uprzątnięcie drzew z linii projektowanych i zadrzewień	183
Łącznie	852

Proponowany etat użytkowania rębnego

Rodzaj użytków	m³ brutto	m³ netto
1	2	3
Użytki rębnie zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego	770713	647155
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	38536	32358
Użytki rębnie niezaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego	1346	852
Razem etat cięć użytków rębnych	810595	680365

Porównanie proponowanego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie (miąższość netto)

Etat na okres 2017 - 2026	Wykonanie użytkowania w okresie 2017 - 2026	Etat proponowany na okres 2027 - 2036
m ³ netto		
1	2	3
607 875	526 834	680 365

Porównanie planów użytkowania rębego wg V i VI rewizji planu u.l.

4.5.2. Proponowana orientacyjna wielkość użytkowania przedrębego

W ramach użytkowania przedrębego planowane są trzebieże selekcyjne. Zgodnie z ustaleniami NW nie planowano zabiegu CP-P. Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wydzielenia podczas prac terenowych.

Uwzględniając:

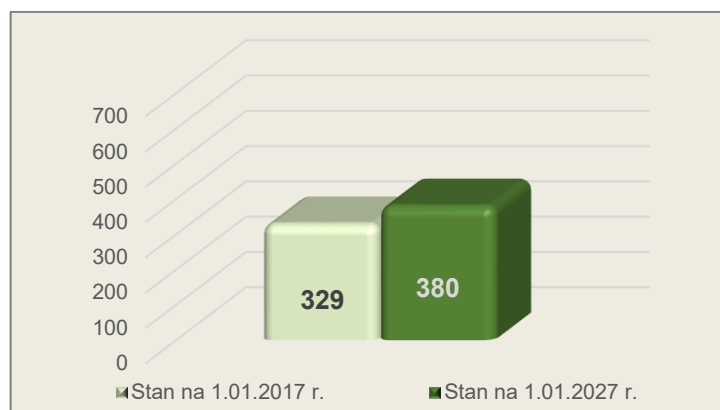
- 1) wyniki użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 2017-2026, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych (pozyskano 326 510 m³ netto),
- 2) spodziewany w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębego bieżący roczny przyrost miąższości wg gatunków panujących 79 108 m³ netto (98 885 m³ brutto),
- 3) zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku,

do planu urządzenia lasu przyjęto następujące wielkości w użytkowaniu przedrębnym:

Proponowany etat użytkowania przedrębnego i orientacyjna wielkość pozyskania

Etat powierzchniowy 2027 – 2036 ha	Etat miąższościowy 2027 – 2036 m ³ netto	Wskaźnik intensywności cięć 2027 – 2036 m ³ netto/ha	Wskaźnik intensywności cięć - wykonanie V rewizji m ³ netto/ha
8451,14*	379 635	44,9	36,61

*Dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10 - leciu.

Porównanie planów użytkowania przedrębnego wg V i VI rewizji planu u.l.

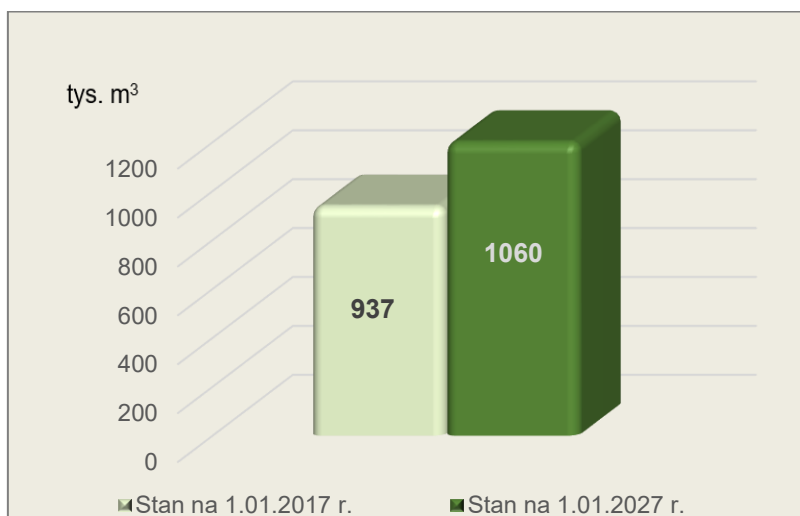
BULiGL proponuje przyjąć orientacyjną wielkość użytkowania przedrębnego dla Nadleśnictwa Dąbrowa w wysokości 379 635 m³ grubizny netto (474 544 m³ brutto) na powierzchni 8451,14 ha. Wynosi ona 47,99 % spodziewanego przyrostu bieżącego tablicowego w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny w okresie obowiązywania planu. Ustalony i przyjęty etat powierzchniowy stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu. Planowany rozmiar miąższości traktowany jest jako maksymalny etat użytkowania przedrębnego.

4.5.3. Użytkowanie główne

Proponowany łączny etat cięć użytkowania głównego na lata 2027 - 2036 dla Nadleśnictwa Dąbrowa przedstawiony jest w tabeli.

Proponowany łączny etat użytkowania głównego Nadleśnictwa w porównaniu z V rewizją

Rodzaj cięcia	V rewizja		VI rewizja	
	brutto	netto	brutto	netto
1	2	3	4	5
Rębne	725031	607875	810595	680365
Przedrębne (z aneksem)	412500	330000	474544	379635
Razem	1137531	937875	1285139	1060000

Porównanie planów użytkowania głównego wg V i VI rewizji planu u.l.

Proponowany łączny etat użytkowania (netto) dla całego Nadleśnictwa jest wyższy w stosunku do planu ubiegłego okresu gospodarczego o 13,0 % i wynosi 1 060 000 m³ netto. Różnice występują w poszczególnych kategoriach cięć. Plan użytkowania rębego wzrośnie o 11,9 %, a użytkowania przedrębego o 15,0 %. Projektowany łączny etat użytkowania stanowi 95,7 % spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu wg Tabeli VIa oraz 29,0 % zasobów Nadleśnictwa.

4.5.4. Drzewostany bez wskazań gospodarczych

Powierzchnia drzewostanów bez wskazań gospodarczych

Drzewostany przedrębne	Drzewostany rębne i starsze	Drzewostany rębne i starsze (część pozostająca bez rębni)	Razem
1	2	3	4
874,13	1178,36	1123,09	3175,58

Drzewostany, w których nie przewidziano wskazań gospodarczych stanowią 18,20 % powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa.

4.6. Wytyczne w zakresie użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw. W celu osiągnięcia pożądaných docelowych typów drzewostanów na poszczególnych typach siedliskowych

lasu oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień, zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o Zasady hodowli lasu i ustalenia NW.

Rozmiar cięć użytków rębnych, lokalizację zrębów, sposoby użytkowania uwzględniające lokalne warunki przyrodnicze i rodzaj zastosowanej rębni, (w szczególności w KO i KDO) uzgodniono z Nadleśnictwem Dąbrowa i RDLP w Toruniu. Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządzony będzie bez podziału na lata gospodarcze.

Użytkowanie przedrębne

W ramach użytkowania przedrębnego zaprojektowano zabiegi TW i TP. W niektórych wydzieleniach nie projektowano zabiegów na najbliższy okres gospodarczy. W wykazach użytków przedrębnych, w poszczególnych pozycjach podana będzie tylko powierzchnia zabiegu, natomiast rozmiar miąższościowy podany zostanie w podsumowaniu wykazu jako wielkość szacunkowa.

4.7. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Przyjęte typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla typów siedliskowych lasu w poszczególnych zbiorowiskach roślinnych:

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym

TSL Wariant uwilg. Stan siedl.	Rodzaj siedliska	Rodzaj rębni zalecany	TD	Gatunki domieszkowe uszlachetniające	Gat. domieszkowe pomocnicze	Skład gatunkowy odnowienia
1	2	3	4	5	6	7
Bs		I,V	So	Brz		So90, Brz10
Bśw		I,IV,V	So	Brz	Dbb,Jrz	So80-90, Brz i inne 10-20
Bb		bez użytk.	Brz-So	Św		So70,Brz i inne 30
BMśw 1-2 Z1	Qfqp Qep	I,II,III,IV	So (-)	Db,Bk,Brz,Md	Kl,Jrz	So80,Dbb10,Bk,Brz i inne10
BMśw 1-2 N	Qfpg Qfpg/g Qfp	I,III,IV	Db-So (+) Bk-So ^(*)	Bk,Brz,Md,Św	Kl,Lp,Jrz,Gb	So70,Dbb20,Bk,Brz i inne10 So60,Bk20,Db i in.20
BMw 0-1		I,II,III	Db-So	Św,Brz	Kl,Lp	So70,Dbs20,Św i in.10
BMw 2-3			So-Św-Brz	Dbs	Kl,Lp,OI	Brz50,Św20,So20,Dbs i inne10
BMw 0-1 N			Św-So	Brz,Dbs		So50,Św30,Brz i inne20
BMb		bez użytk.	So-Brz	Św	OI	Brz60, So30,Bk i inne10
LMśw	Qp	II,III,IVd	Bk-So-Db (*) (+)	Md,Brz,Dg	Kl,Gb,Lp,Jb,Gr	Db50So30Bk i inne20
LMśw 2	Qp		So-Brz-Db	Św,Lp	Gb,Kl,Jw,Jb,Gr	Db50,Brz20,So20,Św i inne10
LMśw 1-2 Z1	Qfqp		Db-So (-)	Bk,Gb,Md	Gb,Kl,Lp,Jb,Gr	So50,Db30,Bk i inne20
			Bk-Db-So-)^(*)			So50,Db20,Bk20 i inne10
LMśw	Qp, Qg		Gb-Db	Lp,Md,Dg,Jw		Dbs60,Gb,Lp,Jw i inne40
LMw 1-2		II,III,IV	Św-So-Db	Brz,Kl,z	OI,Lp,Gb	Db50,So20,Św20,Brz i inne10
LMw 2			Brz-Db	Jw,Kl,OI,Św	Lp,Wz,Gb	Db40,Brz20,OI20,Jw i inne20
LMb		bez użytk.	Brz-OI	Św,So,Wb		OI70,Brz i inne30
Lśw		II,III,IV	Gb-Db	Lp,Md,Dg,Jw	Kl,Gb,Czr,Jb,Gr	Dbs60,Gb,Lp i inne40
Lśw w zasięgu Bk			Bk-Db # ^	Lp,Kl,Jw	Gb,Brz,Md	Db60,Bk20,Lp i inne20
Lśw 2			Jw-Lp-Db #	Dg,Św	Gb,Wz,Czr,Jb,Gr	Dbs50,Lp20,Jw20,Dg i inne10
			Jw_Lp-Kl !			KI50,Lp20,Jw20Db i inne10
Lw		II,III,IV	Js-Db	Jw,Wz,Św,OI	Lp,Kl,Czr,Gb	Dbs70,Js20,Jw i inne10
Lł		III,IV	Db	Wz,Js,OI	Tp,Wb,Os,Klp,Jw	Dbs70,Wz,OI,Js i inne30
OI		I,IV,V	OI	Brz,Św		OI90,Brz i inne10
OIJ 1-3		II,III	OI	Js,Brz		OI80,Js i inne20
			Js-OI	Brz,Św,Wz		OI60,Js30,Brz i inne10
OIJ 0-1		IV,V	Db-OI	Brz,Js		OI60,Dbs20,Brz,Js i inne20

- wariant silnie świeży (2) oraz bardziej wilgotny (2)

^ - ze współpanującym Bk w istniejących uprawach złożonych i drzewostanach oraz do zastosowania w wydzieleniach na

Bśw z udziałem BMśw

! – grąd zboczowy

(+) - wariant mocniejszy (na piaszczystych glebach zwięzłych, głębokich lub gliniasto-piaszczystych)

(-) - wariant słabszy na glebach oligotroficznym (gleby piaszczyste płytkie, luźne)

(*) – siedliska w fazie regradacji lub/i z istniejącym Bk w składzie

Ze względu na występujący proces zamierania jesionu dopuszczalna jest zmiana składów gatunkowych upraw na siedlisku Lw, OIJ i Lł. Gatunkami wypełniającymi przestrzeń po jesionie wyniosłym winny być głównie: jawor, olsza czarna, dąb szypułkowy i wiąz szypułkowy.

Typy drzewostanów dla siedlisk przyrodniczych

L.p.	Siedlisko przyrodnicze	Kod siedliska	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy
1	2	3	4	5	6
1	Sródlądowy bór chrobotkowy <i>Leucobryo-Pinetum cladonietosum</i>	91TO	Bs	So	So100
2	Sosnowy bór chrobotkowy <i>Peucedano-Pinetum</i>	91TO-1	Bs Bśw	So	So100
3	Sosnowy bór bagienny <i>Vaccinio uliginosi- Pinetum</i>	91D0	Bb	Brz-So	So80, Brzom20
4	Brzezina bagienna <i>Vaccinio uliginosi Betuletum (Betuletum pubescens)</i>	91D0	BMb	So-Brz	Brzom60, So30, Św10
5	<i>Sphagno squarrosi Alnetum</i>	91D0	LMb	Brz-Ol	Ol60, Brzom30, Św10
6	Kwaśna buczyna niżowa	9110-1	LMśw	Bk	Bk80, Dbb i inne20
7	Żyzna buczyna niżowa	9130	Lśw	Bk	Bk80, Jw,Db,Gb i inne20
8	Grąd subkontynentalny	9170-2	LMśw Lśw Lw	Lp-Gb-Db Gb-Lp-Db Lp-Gb-Db	Db50, Gb20, Lp20, Jw i inne10 Db40, Lp30, Gb20, Jw,Bk i inne10 Db40, Gb20, Lp20, Js i inne20
9	Śródlądowe kwaśne dąbrowy	9190	BMśw LMśw	So-Db So-Bk-Db	Db50, So30 Bk,Brz i inne20 Db60, Bk20, So,Brz,Db i inne20
10	Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe	91E0	Lw Lł Ol Olj	Js-Db Ol-Js-Db Ol Js-Ol	Db50, Js30, Wz i inne20 Db40, Js20, Ol20, Wz,Jw i inne20 Ol80, Js,Św,Brz i inne20 Ol40, Js30, Jw,Db,Wz,Brz i inne30
11	Łęgi dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Olj	Js-Db-Wz	Db30, Wz20, Js20, Jw,Db,Brz i inne30
12	Łęgi wiązowo-jesionowe	91F0	Lw Olj	Db-Wz-Js Wz-Ol-Js	Js30, Wz30 Db20, Ol,Jw i inne20 Js30, Ol30, Wz20, Jw,Db,Brz i inne20
13	Świetliste (Ciepłolubne) dąbrowy	91I0-1	LMśw Lśw	Db	Db80, Lp,So, Brz i inne20
14	Jaworzyny i lasy lipowo- klonowe na zboczach <i>Tilio platyphillis-Acerion pseudoplatani</i>	9180	Lśw	Jw-Lp-Kl	Kl50, Lp20, Jw20, Db i inne10

Zestawienie powierzchni przewidzianej do zabiegów hodowlanych

Wskazanie hodowlane	VI rewizja plan	V rewizja wykonanie
	Powierzchnia	
1	2	3
Odnowienia halizn, płazowin, zrębów	247,96	1075,61
Odnowienie zrębów projektowanych – 80 % pow.	1381,78	
Odnowienia przy rębniach złożonych – 70 % pow.	438,82	604,65
Zalesienia gruntów nieleśnych	-	8,21
Podsadzenia produkcyjne	88,19	296,33
Dolesienia luk i przerzedzeń	1,73	20,02
Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach	0,13	70,88
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projekt. do odnowienia i zalesienia w wys. 5 % ich powierzchni	91,03	
Wprowadzanie podszytów	-	-
Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	681,03	2053,65
Pielęgnowanie gleby w uprawach projektowanych – 50 %	910,30	
Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	448,31	
Pielęgnowanie młodników (CP)	2164,97	1700,98
Lokalna regulacja stosunków wodnych	-	-
Specjalne zabiegi agrotechniczne	1883,28	2118,41

4.8. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego

Nadleśnictwo Dąbrowa zostało zaliczone do Rejonu Hodowlanego nr 3 „Bory Tucholskie Wschodnie”. Koordynatorem jest Nadleśniczy Nadleśnictwa Dąbrowa. Nadleśnictwo nadzoruje gospodarkę łowiecką w 10 obwodach łowieckich, z czego jeden stanowi OHZ a 9 jest dzierżawionych przez koła łowieckie.

Zostanie wykonana mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej oraz mapa gospodarczo-przeglądowa zasięgu OHZ Dąbrowa.

4.9. Wytyczne w zakresie ochrony lasu

Podczas bieżących prac terenowych zinwentaryzowano 3480,02 ha drzewostanów na gruntach porolnych w I pokoleniu. Ma to niewątpliwie wpływ na stan zdrowotny lasu.

Szkody od zwierzyny w uprawach i młodnikach wystąpiły na ogólnej powierzchni 2547,17 ha, z czego 34 % w 1 i 2 klasie uszkodzenia. Należy się liczyć jednak ze zmniejszeniem powierzchni uszkodzeń wraz ze spadkiem populacji daniela

w Nadleśnictwie. W celu dalszej minimalizacji szkód należy dążyć do uzyskania docelowego stanu zwierzyny według WŁPH.

Niekorzystne warunki wodne ostatnich lat są przyczyną wahania poziomu wód, co powoduje osłabienie drzewostanów i zwiększa podatność na choroby oraz zagrożenie ze strony grzybów i owadów. Zakłócenia stosunków wodnych stwierdzono na niewielkiej powierzchni 12,19 ha.

Stosunkowo duży problem stanowią patogeniczne grzyby. Uszkodzenia przez nie spowodowane wystąpiły w drzewostanach na powierzchni 249,10 ha.

Wszystkie szczegóły dotyczące ochrony lasu zostaną zamieszczone na mapie przeglądowej ochrony lasu.

4.10. Ochrona przeciwpożarowa

Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 r. oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego, w wyliczaniu kategorii zagrożenia pożarowego lasów uwzględniono:

- udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedlisku Bs, Bśw, Bw, BMśw, BMw, i Lł,
- średnią liczbę pożarów lasu w ostatnich 10 latach przypadających na 10 km² powierzchni leśnej,
- średnią wilgotność względną powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15 % o godzinie 9⁰⁰,
- średnią liczbę mieszkańców przypadającą na 0,01 km² powierzchni leśnej.

Nadleśnictwo Dąbrowa zaliczone zostało do I kategorii zagrożenia pożarowego.

Zagadnienia dotyczące ochrony przeciwpożarowej zostaną szerzej omówione w elaboracie. Integralną częścią planu ochrony przeciwpożarowej jest mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa, na którą zostaną naniesione między innymi następujące obiekty:

- bazy sprzętu przeciwpożarowego,
- punkty czerpania wody,
- dostrzegalnie przeciwpożarowe,
- sieć pasów przeciwpożarowych,

- dojazdy pożarowe,
- klasy palności,
- siedziby straży pożarnych.

Zgodnie z Porozumieniem Ministra Obrony Narodowej i Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25 września 2019 roku uwzględniono „plan ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych” opracowany przez użytkownika poligonu.

Sporządzono kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej, które zostały przedstawione KP PSP w Świeciu celem akceptacji.

4.11. Potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji wodnych.

Prace z zakresu budownictwa ogólnego i budownictwa drogowego oraz melioracji wodnych realizowane będą na bieżąco, zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Toruniu. Nadleśnictwo posiada opracowanie „Projekt docelowej sieci drogowej”.

4.12. Lasy nadzorowane

Nadleśnictwo Dąbrowa sprawuje nadzór nad lasami niepaństwowymi na powierzchni 878,34 ha na obszarze Powiatu Świeckiego.

97% lasów nadzorowanych posiada aktualne uproszczone plany urządzenia lasu a 3% inwentaryzację stanu lasu.

4.13. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

- Ogólny opis lasów Nadleśnictwa (elaborat)
- Program ochrony przyrody
- Opis taksacyjny
- Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębnego, przedrębego i projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu
- Operaty dla leśniczych
- Materiały kartograficzne

Projekt planu urządzenia lasu sporządzony został zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2023 r. Mapy zostaną wykonane zgodnie z częścią III Instrukcji u.l. z 2023 r. i umową Nr 1EI.270.1.2.2024/01 zawartą pomiędzy RDLP w Toruniu a BULiGL O/Gdynia.

Referat opracował:
Kierownik
Pracowni Urządzania Lasu

Kierownik Pracowni Urządzania Lasu
mgr inż. Rafał Żerański

mgr inż. Rafał Żerański

Sprawdził:
Z-ca Dyrektora
BULiGL Oddział w Olsztynie

Zastępca Dyrektora Oddziału
mgr inż. Andrzej Biezuński

mgr inż. Andrzej Biezuński